

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022-10-25 Nr. TTP-12

Vilnius

Posėdis įvyko 2022-10-25.

Posėdžio pirmininkas Rimtautas Ramanauskas.

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė.

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Alminas Mačiulis – Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Aušra Gratulevičienė – Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja, Vytautas Šilinskas – socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vedėja, Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyresnioji patarėja, Ieva Valeškaitė – ekonomikos ir inovacijų viceministrė, Gediminas Norkūnas – finansų viceministras, Audronė Miknevičienė – Finansų ministerijos Finansų politikos departamento vyresn. patarėja.

Profesinių sąjungų atstovai: Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Artūras Černiauskas – Lietuvos geležinkelininkų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Arvydas Dambrauskas – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos pirmininkas, Mantas Stanžys – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos teisininkas, Saulius Džiautas – Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo pirmininkas, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas, Vincas Kunca – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ valdybos narys.

Darbdavių organizacijų atstovai: Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Evalda Šiškauskienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentė, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos departamento vyr. ekspertė, Rūta Skyrienė – asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Emilis Ruželė – asociacijos „Investors’ Forum“ politikos ir korporatyvinių reikalų vadovas, Artūras Telmentas – Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos LINAVA prezidiumo narys, Ineta Rizgelė – Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė, Sigitas Dimaitis – Žemės ūkio rūmų direktorius, Aušra Žliobaitė – Žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja, Giedrė Ražinskienė – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos generalinė direktorė.

Kiti asmenys: Inga Žilienė – energetikos viceministrė, Elena Mačiulaitytė – energetikos ministerijos atstovė, Mantas Mikalajūnas – AB „Ignitis grupė“ atstovas, Vidmantas Saliotis – AB „Ignitis grupė“ atstovas, Vytautas Tauras – AB „Litgrid“ Finansų departamento direktorius, Eglė Neciunskienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės vadovė, Živilė Gudlevičienė – Ministro pirmininko patarėja sveikatos apsaugos ir neįgaliųjų klausimais, Akvilė Razumienė – Lietuvos verslo konfederacijos patarėja-teisininkė, Agnė Nakčerienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Aldona Sabaitienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo aplinkos skyriaus vedėja, Tautvydas Zazas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėjas, Liudvika Gražulienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyriausioji specialistė, Jurgita Vitkauskienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja, Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinen – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos viešųjų ryšių specialistė, Vaida Kalinkaitė-Matuliauskienė – LRT.lt portalo verslo aktualijų žurnalistė, Erika Alonderytė – BNS Verslo naujienų skyriaus redaktorė.

Darbotvarkė.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl energetikos situacijos Lietuvoje.
2. Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607) (po 2022 m. rugsėjo 27 d. Trišalės tarybos posėdžio).
3. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso Nr. IX-743 282 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1848 pristatymo.
4. Dėl projekto „Powerdialogue“, skirto socialinių partnerių kompetencijų stiprinimui, pristatymo.
5. Informacija dėl Valstybės tarnautojų komisijos 2022-09-05 ir 2022-09-22 posėdžiuose svarstyto klausimo „Dėl Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos 2022 m. rugpjūčio 16 d. rašto Nr. 4-167 „Dėl Valstybės tarnybos įstatymo projekto ir kitų su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektų““.
6. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Rimtautas Ramanauskas, pradėdamas posėdį, pasiūlė antrąjį darbotvarkės klausimą atidėti kitam Trišalės tarybos posėdžiui, kol šiuo klausimu nėra svarstytas Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ valdybos posėdyje. Taip pat informavo, kad Valstybės tarnautojų dvišalės komisijos atstovai pasiūlė iš darbotvarkės išbraukti 5 klausimą, nes yra pateiktas atnaujintas Valstybės tarnybos įstatymo projektas.

Trišalės tarybos nariai pasiūlymams neprieštaravo.

NUTARTA. Patvirtinti 2022 m. spalio 25 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę su šiais pakeitimais:

1. Antrąjį posėdžio darbotvarkės klausimą „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 248 str. 2 dalies pataisos (Darbo kodekso Nr. XII-2603 248 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1607)“ atidėti kitam artimiausiam Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžiui.
2. Valstybės tarnautojų dvišalės komisijos prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos siūlymu išbraukti iš posėdžio darbotvarkės penktąjį klausimą „Informacija dėl Valstybės tarnautojų komisijos 2022-09-05 ir 2022-09-22 posėdžiuose svarstyto klausimo „Dėl Lietuvos teisėsaugos pareigūnų federacijos 2022 m. rugpjūčio 16 d. rašto Nr. 4-167 „Dėl Valstybės tarnybos įstatymo projekto ir kitų su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektų““.

1. SVARSTYTA. Dėl energetikos situacijos Lietuvoje.

Rimtautas Ramanauskas paprašė energetikos viceministrės Ingos Žilienės pateikti informaciją Trišalės tarybos nariams.

Inga Žilienė, energetikos viceministrė, informavo, kad gamtinių dujų kaina didmėnėse rinkose mažėja ir nebėra tokių kainų, kokios buvo rugsėjo mėnesį. Kalbėdama dėl elektros energijos kainų nurodė, kad matoma, kad Šiaurės šalyse atsigavo hidro gamyba, išaugo vėjo gamyba. Žodžiu pristatė informaciją apie finansinę paramą gyventojams ir nebutiniams vartotojams iš valstybės biudžeto lėšų. Pranešėja pristatė skaidres apie investicijas į atsinaujinančią energetiką „Energetikos ministerijos investicijos“ (skaidrės pridėdamos). Nurodė, kad investicijos numatytos keliomis kryptimis: gyventojams, energetinėms bendrijoms, verslui, šilumos ūkio ir kt. viešojo sektoriaus įmonėms. Trumpai pristatė Energetikos ministerijos priemones verslui (paskelbtus ir planuojamus paskelbti kvietimus), taip pat priemones gyventojams ir priemones viešajam sektoriui.

Gediminas Norkūnas informavo, kad šios savaitės Vyriausybės posėdžiuose bus svarstomos priemonės, kurios bus taikomos 2022 metais, o 2023 metais planuojamos taikyti priemonės keliauja kartu valstybės biudžeto projektu.

Evalda Šiškauskienė klausė, ar planuojamos priemonės dėl gamtinių dujų kompensavimo verslui.

Inga Žilienė atsakė, kad gamtinių dujų tarifų mažinimui subsidija nėra numatoma. Kalbėjo apie Aplinkos ministerijos priemonę, tačiau, sakė, turinti pasitikslinti šią informaciją.

Ričardas Sartatavičius klausė, ar galėtų būti išplėstas Europos Komisijos patvirtintas laikinasis karo komunikatas.

Ieva Valeškaitė nurodė, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje yra gauta informacija dėl komunikato praplėtimo. Sakė pasidalinsianti šia informacija.

Ineta Rizgelė prašė šią informaciją atsiųsti ir Lietuvos verslo konfederacijai.

Gediminas Norkūnas papildė sakydamas, kad šiai priemonei yra ketinama pritarti ši penktadienį vyksiančiame Vyriausybės posėdyje.

Artūras Telementas klausė, ar numatoma, kad subsidijas galėtų gauti ir kiti sektoriai, pvz., transporto įmonės, logistikos centrai.

Inga Žilienė nurodė į šį klausimą atsakysianti vėliau el. paštu.

Vytautas Šilinskas pristatė skaidres apie priemones užimtumui. Informavo apie planuojamą Sodros įmokų atidėjimą, vietines užimtumo iniciatyvas didesnio nedarbo regiono darbdaviams, taip pat apie aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo priemonę, apie įdarbinimą subsidijuojant, paramą judumui bei kitas verslumo skatinimo priemones iš ES fondų lėšų.

Rimtautas Ramanauskas klausė, kiek Lietuva pati save gali aprūpinti elektros energija. Taip pat klausė, kiek kainuotų elektros energijos kilovatvalandė, jei elektra būtų gaminama naudojant iškastinį kurą ar biokurą. Taip pat klausė, kodėl kaimynai, pvz., Lenkija, už elektros kilovatvalandę moka mažiau. Domėjosi, ar Lietuva išnaudoja visus taršos leidimus, ar dalį jų perduoda kaimynams.

Inga Žilienė atsakė, kad šiai dienai maždaug apie 30 proc. Taip pat nurodė, kad planuojama, kad 2030 metais Lietuva taps eksportuojančia elektros energiją šalimi. Atsakydama dėl kainų sakė, kad pagrindinė dedamoji yra gamtinių dujų kaina, o ji kinta; naudojama praeito mėnesio dujų kaina. Pasisakė apie numatomus būsimus pakeitimus, kad būtų galima išvengti kainų pikų. Atsakydama dėl Lenkijos – joje yra anglimi kūrenama generacija bei tam tikros išimties. Dėl taršos leidimų – šią informaciją turėtų Aplinkos ministerija.

Rūta Skyrienė klausė, ar neplanuojama sutrumpinti derinimo procedūrų trukmės saulės ir vėjo jėgainių vystytojams.

Inga Žilienė informavo, kad procedūros buvo sutrumpintos LR Seime vasarą priimtu Proveržio paketu.

Daiva Kvedaraitė, LPS „Solidarumas“ atstovė pasidžiaugė, kad energetikos politikos srityje Socialinės apsaugos ir darbo ministerija taip pat tampa partneriu. Padėkojo, kad Vyriausybė reaguoja į LPS „Solidarumas“ spalio 7 d. iškeltus reikalavimus. Yra svarbu, kad kompensavimo parama pasiektų žmones, kuriems to labiausiai reikia. Klausė, kokia prognozuojama elektros kaina Lietuvoje 2030 metais.

Inga Žilienė kalbėjo, kad prognozės yra labai nedėkingas dalykas, situacija rinkose keičiasi, bet, sakė, kad kaina turėtų būti žemesnė. Reikia žiūrėti pačius naujausius duomenis.

Rimtautas Ramanauskas klausė dėl elektros perdavimo tinklų restruktūrizacijos.

Inga Žilienė atsakė, kad investicijos į perdavimo ir skirstymo tinklus yra planuojamos 10-iai metų į priekį ir planai yra paskelbti. Planai yra kasmet peržiūrimi.

NUTARTA. Išklaudyta informacija dėl energetikos situacijos Lietuvoje.

2. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso Nr. IX-743 282 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1848 pristatymo.

Jurgita Vitkauskienė informavo, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, turi per 5 darbo dienas pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso Nr. IX-743 282 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1848“ projektą. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso Nr. IX-743 282 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą parengė Seimo narys Gintautas Paluckas. Vyriausybės išvadų dėl Civilinio proceso kodekso 282 straipsnio pakeitimo projekto paprašė LR Seimo valdyba. Vadovaujantis LR Seimo statuto 138 straipsnio 4 dalimi, Vyriausybė išvadas turi Seimui pateikti per 4 savaites. Šiuo atveju, Vyriausybės išvados turi būti pateiktos Seimui lapkričio 7 d. Ji nurodė, kad Vyriausybės darbo reglamento 27 punkte nustatyta, kad dėl Vyriausybės nutarimų projektų, kuriuose teikiamos Vyriausybės išvados dėl Seime svarstomų teisės aktų projektų, išvadas teikiantys subjektai savo išvadas privalo pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas. Pranešėja sakė, kad Vyriausybės nutarimo projekte siūloma pritarti Civilinio proceso kodekso Nr. IX-743 282 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui. Taip pat nurodė, kad, kaip Aiškinamajame rašte pažymi projekto autorius Seimo narys Gintautas Paluckas, įstatymo projektu siekiama efektyviau užtikrinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 51 straipsnyje įtvirtintos darbuotojų teisės streikuoti įgyvendinimą. Priėmus Įstatymo projektą, Civilinio proceso kodekso 282 straipsnio 2 dalis būtų papildyta nauju 7 punktu, numatančiu, kad teismas nukreiptų skubiai vykdyti sprendimus dėl streiko teisėtumo, ir teismo sprendimo apskundimas nestabdytų paties streiko, jei streikas būtų pripažintas teisėtu. Tuo pačiu, būtų užtikrinti darbdavių interesai, jeigu teismo sprendimu streikas būtų pripažintas neteisėtu, nes nereikėtų laukti 20 dienų, kol teismo sprendimas dėl neteisėto streiko įsiteisėtų – jis būtų nukreiptas vykdyti skubiai. Įstatymo projektas užtikrintų profesinių sąjungų teisės streikuoti įgyvendinimą ir darbdavių interesus, teismui pripažinus streiką neteisėtu. Ji sakė, kad, jeigu būtų pritarta šiam pakeitimui, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija siūlytų įvertinti ir Darbo kodekso 251 straipsnio 4 dalies keitimą (suderinamumo su Įstatymo projektu) tikslingumą, nes, pagal galiojančią nuostatą draudimas pradėti streiką siejamas su teismo sprendimo dėl streiko pripažinimo neteisėtu įsiteisėjimu, o pagal Įstatymo projektą visi teismo sprendimai dėl streiko teisėtumo būtų nukreipiami vykdyti skubiai, taigi, nelaukiant įsiteisėjimo. Taip pat ji nurodė, kad spalio 14 d. Vyriausybės išvados projektas buvo išsiųstas derinimui socialiniams partneriams, pastabos gautos iš Teisingumo ministerijos ir Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos.

Rimtautas Ramanauskas paklausė, ar Trišalės tarybos nariai turėtų klausimų.

Trišalės tarybos nariai klausimų neturėjo.

NUTARTA. Išklaudyta informacija dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso Nr. IX-743 282 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1848 pristatymo.

3. SVARSTYTA. Dėl projekto „Powerdialogue“, skirto socialinių partnerių kompetencijų stiprinimui, pristatymo.

Ričardas Sartatavičius informavo, kad Lietuvos pramonininkų konfederacija kartu su Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacija ir Europine verslo organizacija BUSINESSEUROPE vykdo Europos Komisijos finansuojamą projektą „Powerdialogue“. Projektas skirtas socialiniams partneriams ir Vyriausybės atstovams, dalyvaujantiems Trišalės tarybos veikloje. Projekto trukmė – 2 metai.

Eigilė Čygaitė-Elzbergienė pristatė skaidres „Projektas POWERDIALOGUE – įgalinkime socialinius partnerius per gebėjimų stiprinimą“ (*skaidrės pridedamos*). Pabrėžė, kad projekto veiklą rėmai yra lankstūs, leidžiantys prisitaikyti prie socialinių partnerių norų ir galimybių, t. y. dalyvaujantys projekte galės išreikšti savo balsą formuojant konkrečias projekto veiklas. Nurodė, kad pagrindinis ir esminis projekto tikslas – stiprinti socialinių partnerių bendruosius ir specifinius gebėjimus, taip įgalinant juos skatinti ir kokybiškai gerinti socialinį dialogą Lietuvoje, o taip pat būtų galima pagerinti Trišalės tarybos darbą, randant daugiau bendrų sutarimų vietoje šiuo metu

bendruosius ir specifinius gebėjimus, taip įgalinant juos skatinti ir kokybiškai gerinti socialinį dialogą Lietuvoje, o taip pat būtų galima pagerinti Trišalės tarybos darbą, randant daugiau bendrų sutarimų vietoje šiuo metu vyraujančios praktikos, kai yra išsiskirstoma su skirtingomis nuomonėmis. Svarbu yra tai, kad projekto partneris yra BusinessEurope, kurie galės prisidėti prie dalies projekto veiklų ir daugiau įtraukti į Europoje vykstančius procesus. Europinė darbotvarkė gana greitai persikelia į nacionalines darbotvarkes per direktyvų įgyvendinimą. Kalbėjo, kad būdami labiau informuoti apie Europinės ir nacionalinės darbotvarkės tarpusavio sąsajas, galime efektyviau veikti direktyvų apibrėžtose ribose. Trumpai pristatė projekto veiklas pirmaisiais projekto metais: socialinių partnerių apklausa dėl specifinių įgūdžių poreikio; mokymai Trišalės tarybos nariams; dvi studijos (apie Europos Socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą Lietuvoje ir apie tobulintinas kolektyvinių derybų vietas Lietuvos teisinėje ir politinėje sistemoje); webinarai su BusinessEurope apie Europinę dimensiją; konferencija apie Trišalės tarybos efektyvumą. Akcentavo, kad LPK katu su partneriais yra pasirengę šį projektą įgyvendinti taip, kad visi kartu gautų daugiausiai naudos.

Dalia Jakutavičė pabrėžė, kad projektas skirtas ne tik Trišalės tarybos nariams, bet Trišalės tarybos narių organizacijų ekspertams, t. y. jie taip pat galės įsitraukti į veiklas ir gilinti kompetencijas. Akcentavo, kad projekto sėkmė ir reali nauda priklausys nuo socialinių partnerių įsitraukimo. Sakė, kad pirmasis projekte numatytas darbas – Trišalės tarybos nariams išplatintas klausimynas apie galimas projekto veiklas. Atsižvelgiant į gautus atsakymus, LPK ir PRAMPROF planuos projekto veiklas. Kalbėjo, kad bendra informacija bus dalinamasi su visa Trišale taryba per Trišalės tarybos pirmininką.

Rimtautas Ramanauskas padėkojo už pristatymą.

NUTARTA. Išklausyta informacija dėl projekto „Powerdialogue“, skirto socialinių partnerių kompetencijų stiprinimui, pristatymo.

4. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Rimtautas Ramanauskas pasiūlė kitą posėdį suorganizuoti lapkričio 22 d. 14.00 val.

Trišalės tarybos nariai pritarė šiam pasiūlymui.

NUTARTA. Kitą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį organizuoti 2022 m. lapkričio 22 d. 14.00 val.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Rimtautas Ramanauskas

Valda Pranckuvienė